

Seribions, V. *ceribions*, grafia que hem adoptat en l'estudi d'aquest interessant pre-romà, en l'article que li hem dedicat, vol. II, 678; aprofitem, però, aquest lloc per afegir-hi una que en sembla variant (amb -IBJO- > *uo*), i que tindria cert valor per a l'establiment de la forma de l'ètimon; car sembla designar el mateix vegetal el benasquès «*urion*» petit tuberculo de carne dura, *Conopodium denudatum*, no es la trufa (Ballarín), suposant que resulti de deglutinació de *els* *(s)urions (cf. la forma aranesa *suržún* [678a5] i la boinesa *corçons*, 678a30); també podríem sospitar-ne una altra variant en *surisons* definit allí «bractees de la avellana», sobretot si fos definició errònia o no exacta, però Ballarín sol estar ben informat; per tant crec que més aviat pot venir de *els orissons*, derivat de *oris* 'pelló de castanya' (ERIÇ).

SERICICULTURA, compost del ll. *sericus* 'pertanyent a la seda'. □ 1ª doc : 1868, *SLitCosta Sericicola* [id.] format amb la terminació ll. *-cola* (agrícola, *stivicola*, *mcola* etc), del mateix radical que *cultura*. Són també derivats del mateix mot ll.: *sèric* i *sericina*

Seridoler, no ho conec de Boí, sí Aran, on és derivat de *serida* 'CIRERA'.

Sèrie, V. *dissertar*, on *sèrie* es data de c. 1800 (Belv.) que de fet és quan entrà en ús, per bé que *AlcM* en doni, quatre dades dels Ss. XIV, XV i XVIII, on figura com a mot més llatí que català (notem que també en francès apareix només des del S. XVIII, i en cast. hi ha fets semblants als catalans).

Seriesa, *serietat*, V. *seriós* *Serigot*, *serigotós*, V. *xerigot* *Serillo*, V. *serreig*, cf. *senill*

Serimane, -ano, f 'cim de la teulada', «faitage de la maison», mot del gascó pirinenc no català; però cridò l'atenció sobre la possibilitat que s'hagi d'enllaçar amb el nostre *ENVA*, arcaic *antban(num)* 'espècie de ràfec', aranes i gascó *embann* 'cobert', *embanet* > *embalet* id., oc. ant. i fr. ant. *anvan*, avui *auvent* 'espècie d'hangar', i llur ètimon cèltic ANDEBANNOM (veg. acf III, 406a29ss, 407ab): tenint en compte que el gc. *-ane* postula -ANNA (i no -ANA), i que és versemblant que *-mane* resulti de *-bane* per propagació de la nasalitat La *s-* podria tenir alguna explicació prefixal pre-romana (SEN- 'separat?', veg. *SENAR*), car no fóra inconcebible que *seri-* tingués -r- de -n- per dissimilació ni està exclòs que aquesta *ni* sortís de -NDE- de l'ètimon; però encara més fàcil és concebre que es tracti d'un encreuament de ANDEBANNA amb *sernilhe* 'cavall de la teulada' (CERNICULUM, -LA). Sobre el gc. *serimano* ja aportà quelcom Rohlf (Le Gc 1, p. 71) i el mot és viu i literari almenys a l'Alta Bigorra, on Camelat explica: «*Qu'es parechèn las sèt crabères*: ta dise que la *serimane* dou teyt, n'ere pas yuntade e que toute la may-sou ère destruide»: amb l'aclariment que es tracta de les Set Cabrelles ('Orió'), i traduïnt «cela veut dire que le *faitage* était mal joint et la maison en ruines» (*Beline*, pp 62, 33).

Amb els mapes «poutre faitière» de l'ALGc. (III, 673; iv, 1288) completarem la informació sobre aquest mot: és *surmanè* a 6 punts N. de BPyr. (Salies de Bearn etc.), *surmanè* en el veí Pouillon, *šurm-* a quasi tot el dept. Landes (menys l'angle SE) i a 3 punts S. de Gironda; a l'arcaic Labrit (NE de Landes) es conserva *srāmān* m, amb el tetrasillabisme del bearn. *serimane*, però amb terminació masc; a Tartàs, *silmān* (amb una -l- que en gc. ha de sortir de *n* o de *r*, car altrament s'hauria tornat *š*); sembla que l'àrea s'havia estès altre temps fins al trifini de Gers amb Landes i Lot-et-G., car a Lubbon (La) i Houeillès (Lot-et-G.) donaren *simāy* o *simāl* si bé amb (?), formes alterades per contaminació del llgd *cmal*, deriv. de *cum*; en fi a l'alt Lavedà hi ha *saumán* (Gavarnia i Baredje) en el mapa «sommier» (III, 683), mot que sembla resultar també del nostre, si bé encreuat amb *saumier* (= fr. *sommier*) No deuen tenir valor les formes *šurmān* i *šurmān* que donaren, vaciñant a Monizan (coses d'un inf. que no recordant-ho bé hi barreja els mots fr. *jurement*, *súrement*).

Les noves dades no permeten decidir en definitiva en el dilema entre *SENIBANNO-, -ANNA, i l'encreuament de ANDEBANNO- amb *sernilhe*, però la gran extensió que ara sabem al mot, força més gran que la de *sernilhe*, augmenta la versemblança d'un mot heretat tot sencer de la llengua aborigen.

Serimenga tort. vg, deformació de *cerimònia* per influència dels argòtics *menga/mangar* i els dial. *mengo* i *mangada* (veg. *romango*) *Sernalla*, V. *sargantana* *Seringa*, V. *xeringa*

SERIÓS, pres del b ll. *seriosus*, derivat del ll. *serius* id. □ 1ª doc : c. 1400.

Del que hi ha notícies primer és de l'adverbi *seriosament*, del qual se cita un ex. de 1404: «axí com aquestes coses, e altres en la dita vostra letra responsiva, són vistes affermar e contenir *seriosament*» en una del plec de «Cartes comunes» de l'Arxiu de la Ciutat de Bna. (31-v-1404, Careta, *Barbr*, p 380). L'adj. i l'adv. en Lacav.: «*seriós* o *serio*: *serius*, *gravis*; *seriosament*: de bo, *serio*, *extra jocum*, *semoto joco*», Lacav.; Belv i Lab. donen *seriós* i *seriosament* com a poc usuals («ant» segons llur habitual etiqueta) en lloc de *sèrio* i *sèriament*. Però en avançar la Renaix. es va descartar cada cop més la forma *sèrio* i *seriós* ha tendit a usar-se generalment: avui ja és un fet consumat (*DAG*, *Bulbena*, *Vogel*, i totes les obres de Fabra), usat per tots els escriptors: «—Sempre tant garbosa, tant bonica! —Ayre, Roc, vé cantant, que això m'agrada—. ... La Madalena i en Roc se miraven i remiraven ben embadalits; se posaven *seriosos* a estones, fins que esclafien a riure», Massó i Torrents (*Croquis Prr* 2 I, 67).

En llatí era *serius*, però els derivats *seriosus* i *seriositas* apareixen en baix llatí des del S. XIII (Du C.): d'aquí també el fr. *sérieux* [S. xiv] i *sérieusement* [1380], *FEW* xi, 514-5, it. clàssic *serioso* (Boccaccio-⁶⁰ Salvini c. 1600), després antiquat a profit del llatí-